

EDITORIAL

Mabuhi ang handumanan ni Ka Joma! Pakusgon ang Partido ug iasdrag ang rebolusyon!

Talagsaong parangal ang gihatag sa tibuok Partido ug rebolusyonaryong kalihukan kang Kaubang Jose Maria Sison (Amado Guerrero), founding chairman sa Partido Komunista ng Pilipinas, ug pinakabantugang Pilipino ug lider rebolusyonaryo sa miaging siglo. Sa taas nga panahon, si Ka Joma ang nagsilbing giya ug iwag, lig-on nga kota ug haligi sa Partido ug rebolusyong Pilipino.

Si Ka Joma hanas sa Marxismo-Leninismo-Maoismo, ang ideolohiya sa proletaryado. Gipasiugdahan niya ang subling pagtukod sa Partido ug subling pagpakusog sa rebolusyong Pilipino. Gituki niya ang batangkang kinaiya sa semikolonyal ug semipyudal nga sistema sa Pilipinas, gibutyag ang tulo ka halimaw nga mao ang imperyalismo, pyudalismo ug burukrata-kapitalismo nga nag-unang nangulipon sa lapad nga masang Pilipino, ug gitudlo ang dalan

sa nasudnon-demokratikong rebolusyon isip dalan padulong sa paglingkawas sa katawhan gikan sa kalisud ug pagpangdaugdaug.

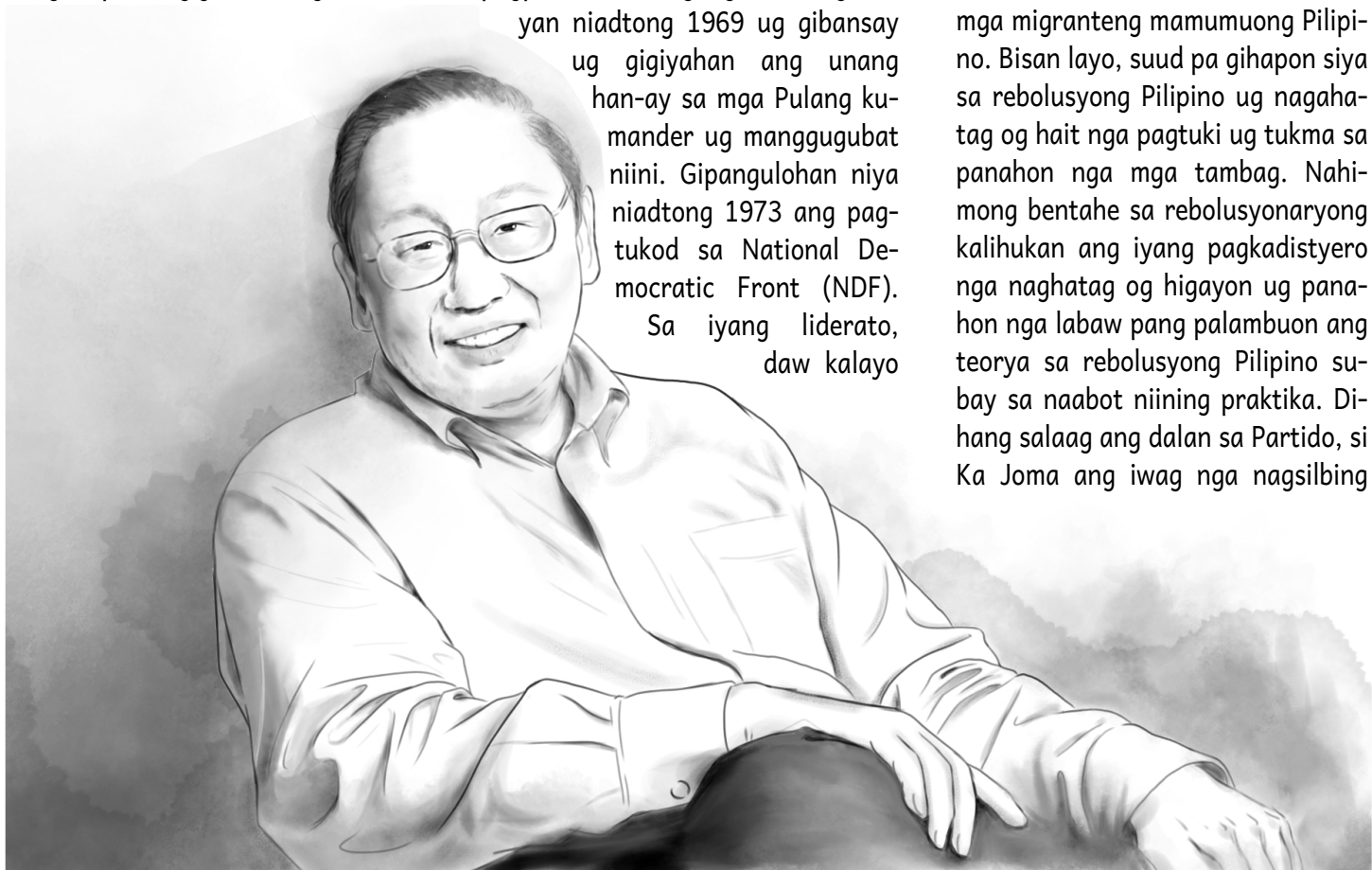
Tanang-bahin nga gipakusog ni Ka Joma ang Partido. Gitudluan ug gibansay niya ang liboan ka kadre sa Komite Sentral, mga sentral nga organo ug mga pangrehiyong komite sa Partido, nga nangulo sa pagpalapad ug pagpakusog sa Partido sa tibuok nasud. Gipangunahan niya ang pagpundar sa Bagong Hukbong Bayan niadtong 1969 ug gibansay ug gigiyahan ang unang han-ay sa mga Pulang kumander ug manggugubat niini. Gipangulohan niya niadtong 1973 ang pagtukod sa National Democratic Front (NDF).

Sa iyang liderato, daw kalayo

sa kabalilin-an nga mikaylap ang gubat sa katawhan sa tibuok nasud.

Dihang nadakpan sa kaaway, siyam ka tuig siyang gitortyur sa bartolina sa mga pasistang ahente, apan nagpatigbabaw ang iyang rebolusyonaryong diwa. Nakagawas siya dihang napalagpot ang dikta-durya ni Marcos nga gihampak sa gamhanang balud sa pakigbisog sa katawhan ug armadong pakigbisog.

Napwersang madistyero si Ka Joma niadtong 1987 human gikan-sela ang iyang pasaporte aron hika-wan siyang makauli sa nasud. Kapin 35 ka tuig siyang nanimuyong simple sa The Netherlands sa usa ka gamayng *apartment* kauban ang iyang pamilya, ug sa dalangpan sa mga migranteng mamumuong Pilipino. Bisan layo, suud pa gihapon siya sa rebolusyong Pilipino ug nagahatag og hait nga pagtuki ug tukma sa panahon nga mga tambag. Nahimong bentahe sa rebolusyonaryong kalihukan ang iyang pagkadistyero nga naghatag og higayon ug panahon nga labaw pang palambuan ang teorya sa rebolusyong Pilipino su-bay sa naabot niining praktika. Dihang salaag ang dalan sa Partido, si Ka Joma ang iwag nga nagsilbing

giya para sa Ikaduhang Bantugang Kalihukang Pagtul-id.

Nagsilbi siyang nag-unang tig-tambag sa NDF sa pakighisgot kalinaw sa Gubyerno sa Republika sa Pilipinas (GRP) ug maayo nga gigiyahan ang pagtibuok sa makasaysayanong mga kasabutan sigon sa tinguhang kab-uton ang makatarunganon ug malungtarong kalinaw. Maong wala siya giundangan sa mga militaristang gaway sa imperyalismong US, nga kontra sa laraw nga sulbaron sa panaghisgot ang mga katilingbanon ug ekonomikanhong ugat sa gyera sibil.

Gipaaresto siya niadtong 2007 sa gama-gamang kaso nga gibasura ra tungod sa kawalay basihan niini. Gitatakan siyang “terorista” sa US ug sa mga papet niini, usa ka akusasyon nga gibasura sa korte sa Europe niadtong 2009. Subli-subli siyang giakusahanhang utok sa pagbomba sa Plaza Miranda (1971) bisan og gibasura na kini sa usa ka korte sa Maynila niadtong 1994 tungod sa kawalay ebidensya.

Walay makapangulipas nga sa kasaysayan sa Pilipinas, walay makalabaw sa nahimo ni Ka Joma sa pagpukaw sa katawhang Pilipino aron mobarog ug mosukol. Minilyong mamumuo, mag-uuma, mga petiburges nga intelektwal ug mga ordinaryong empleyado ug propesyunal sa tibuok nasud ang mibarog, nagkahiusa ug

milihok ilalum sa bandilang pula ug sulo sa rebolusyon. Tanang aktibistang nasudnon-demokratiko, Pulang manggugubat ug kadre sa Partido nahigmata ug nakabig sa “Katilingban ug Rebolusyong Pilipino” (KRP), ang pinakakomprehensibong pagtuki sa kasaysayan ug kahimtang sa nasud.

Tungod sa iyang pagpangulo, dili mahanaw nga tampo, ug paghalad sa tibuok kinabuhi alang sa pag-asdang sa rebolusyong Pilipino para sa tinuod nga nasudnonng kagawasan ug demokrasya, si Kaubang Jose Maria Sison usa ka bantugang bayani sa katawhang Pilipino. Tinuod nga siya ang pinakahalangdon sa tanan.

Sa iyang pagpanaw, kabilin ni Ka Joma sa Partido ang usa ka bulawanong kaban sa bahandianong teorya sa rebolusyong Pilipino. Ato kining gamiton ug labaw pang palambuan sa praktika karon ug sa umalabot nga pag-abante sa demokratikong rebolusyon sa katawhan hangtud sa sosyalistang rebolusyon. Ang dili mawala nga lamdag niini ang magsilbing iwag nato sa pag-asdang sa sagbuto ng dalan. Ipabiling Pula ang iyang bantugang handumanan ug kabilin. Lig-on nga ipadayon ang rebolusyon nga iyang gisugdan kauban ang atong mga bantugang martir ug bayani.

Magpakahanas kita sa mga teorya ug pagtulun-an nga gibyaan ni Ka

Joma. Atong ilunsad ang kalihukan aron balik-tun-an ang iyang mga sinulat, gikan sa KRP hangtud sa “Lima ka Bolyum” nga koleksyon sa iyang mga artikulo. Pahugton ang paghupot sa Marxismo-Leninismo-Maoismo nga maoy makihut-ong nga baruganan, panglantaw ug pamaagi sa pagtuki ug hunahuna ni Ka Joma. Ang atong hugot nga pagsabut sa iyang mga ideya ug giya ang usa sa yawe sa labaw pang pag-asdang sa rebolusyong Pilipino sa umalabot nga panahon.

Bantugan ang Partido Komunista ng Pilipinas. Dihang subli kining gitukod ni Ka Joma, matngon siya sa tahas sa Partido isip destakamento sa hut-ong proletaryado nga mangu-lo sa yugto sa bag-ong demokratikong rebolusyon, ug sa tibuok pangkasaysayang panahon sa sosyalistang rebolusyon ngadto sa komunistang katilingban. Abton niini ang panahon nga labaw pa sa kinabuhi sa usa ka tawo o pipila ka henerasyon.

Nahimong buynas ang Partido nga milungtad ang kinabuhi ni Ka Joma ug kapin unum na ka dekada nga nangulo ug naggiya sa praktikal nga kalihukan. Sa Ikaduhang Kongreso niadtong 2016, naghatag-pasidungog ug gipasalamatan sa Partido si Ka Joma.

Sa panahong buhi si Ka Joma, makapila ka manununod na sa mga kadreng iyang gibansay ang miako sa pagpangulo sa Partido. Segurado nga pipila pa ka henerasyon sa mga kadre sa Partido—lagmit ang uban wala pa natawo—ang magbasa ug magtuon sa mga sinulat ni Ka Joma, kauban ang ilang Marx, Engels, Lenin, Stalin, Mao, ug mosagup ug mangulo sa bantugang laraw sa proletaryado.

Gideklara sa atong Komite Sentral ang napulo ka adlaw sa pagbangutan nga mahuman sa ika-54 nga anibersaryo sa Partido. Atong ihalad ang nahabiling mga adlaw aron salduhan ug pasidunggan ang panumduman ni Ka Joma. Gamiton nato kining okasyon aron hiniusang mobarog, ug subling palig-onon ang determinasyon nga moasdang ug ipabiling taas nga nagkayablkayab ang Pulang bandera sa Partido ug rebolusyong Pilipino.

<div></div> <div>Bol. LIII Ihap 24 Disyembre 21, 2022</div> <div>Ang Ang Bayan ginapagawas sa pinulongang Pilipino, Bisaya, Iloco, Hiligaynon, Waray, Ingles ug Espanyol. Nagadawat ang Ang Bayan og mga kontribusyon sa porma sa mga artikulo ug balita. Ginaawhag usab ang mga tigbasa nga magpadangat og mga puna ug rekomendasyon sa pagpalambo sa atong mantalaan.</div> <div>Ang Ang Bayan ginamantala duha ka hugna matag bulan sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas</div> <div><div> ang.bayan@cpp.ph</div><div> @angbayan1969</div></div>	
<div>Unod</div> <div><div>Editorial: Mabuhi ang handumanan ni Ka Joma! Pakusgon ang Partido ug iasdang ang rebolusyon!</div><div><div>Jose Maria Sison, 83</div><div>Walay hunong-buto karong pasko</div><div>Protesta sa HR Day</div><div>Kalasangan, naguba sa pagpambomba sa AFP</div><div>Ang maayong kalsada sa <i>dagyaw-alayon</i></div><div>Hegemonya sa US sa Asia-Pacific</div><div>Aksyong punitibo sa Negros</div><div>Unum, gimasaker sa 7th IB</div><div>Mga protesta</div><div>MIF ug MROTC, giratsada</div><div>Sa mubong pagkasulti</div><div>Welga sa UK karong pasko</div><div>Makighiusa sa katawhan sa Peru</div></div></div>	

Jose Maria Sison, 83

Mibuhos ang mga pagsaludo, pagpasidungog ug pag-ila sa bantugang lider rebolusyonaryo ug *founding chairman* sa Partido Komunista ng Pilipinas (PKP), internasyunalista, patriyotiko ug tigbandera sa Marxismo-Leninismo-Maoismo nga si Prof. Jose Maria Sison nga mipanaw niadtong Disyembre 16. Malinawon siyang mipanaw kauban ang iyang pamilya ug mga higala sa UMC Hospital sa Utrecht, The Netherlands alas-9:40 sa gabii sa Pilipinas. Nagpangedaron siya og 83. Nailo niya ang iyahang asawa ug isigka-rebolsyonaryong si Juliet de Lima Sison, ilang upat ka anak ug mga apo.

Namatay si Ka Joma human ang kapin duha ka semanang pagka-ospital. Pipila ka minuto ayha ang iyang katapusang ginhawa, gipaambit niya kang Kaubang Julie ang iyang kasigurohang magmalampuson ang rebolusyon ug moabante ang sosyalismo. Hangtud sa katapusan, nagpabilin siyang puno sa paglaum alang sa katawhang Pilipino nga kinasingkasing ug determinado niyang gialagaran.

Kasamtangang nakahaya ang iyahang patayng lawas sa Barbara Uitvaartverzorging Utrecht ug mahimong duawon sa publiko gikan sa Disyembre 18 hangtud 22. Adunay mga aktibidad sa iyang haya sama sa pagkanta, pagbasa og mga tula, pagpasundayag og mga bidyo, pagkanta sa mga paboritong awit ni Ka Joma ug uban pa. Sa Disyembre 23, ipahigayon ang adlaw sa pagpasidungog gikan sa mga internasyunal nga bisita, kauban ug representante sa mga partidong pulitikal ug organisasyon. Ihatod ang iyahang patayng lawas sa Crematorium Daelwijck sa Disyembre 27.

Sa Pilipinas, gideklara sa Partido ang napulo ka adlaw nga pagbangutan sugod sa Disyembre 17 ug gimandoan usab niini ang tanang yunit sa Bagong Hukbong Bayan (BHB) nga mohimo og hilum nga *21-gun salute* isip pagsaludo ug pagpanamilit.

Sa pasidungog sa Ikaduhang Kongreso sa PKP, gihalad niini ang kinatas-ang pag-ila ug dakung pagpasalamat sa Partido kay Ka Joma alang sa iyahang dili matupngang kontribusyon sa rebolusyong Pilipino isip Tigpangulong Tigtukod sa PKP, tigtukod sa BHB ug paghawan sa dalan sa pagpatigayon sa De-

mokratikong Guberyo sa Katawhan sa Pilipinas.

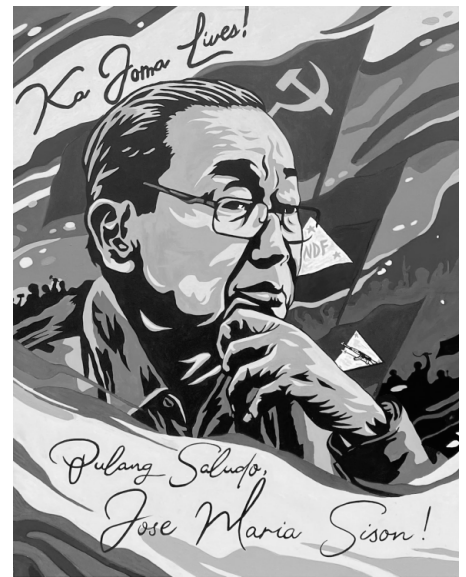
Sa Metro Manila, gilunsad sa lain-laing ligal ug demokratikong organisasyon ang ilahang pasidungog kang Ka Joma. Nagtapok sila sa University of the Philippines (UP)-Diliman, Quezon City niadtong Disyembre 19, gikan sa ala-1 sa hapon hangtud tungang gabii, aron handumon ang kinabuhi ug pakigbisog ni Ka Joma isip bantugang magtutudlo ug banwag sa masang anakpawis.

Sa misunod nga adlaw sa susamang lugar, magkauban ang kapin 500 ka tigpanalipud sa kalinaw ug tawhanong katungod para pasidunggan siya isip tigpanalipud sa kagawasan ug proletaryong internasyunalista. Nakatakdang maglunsad ang mga grupong nasudnon-demokratiko, sa pagpanguna sa Bagong Alyansang Makabayan, og usa ka dakung tigum-pagpasidungog sa mosunod nga mga adlaw.

Pag-ila, pagsaludo

Gipadangat sa daghang organisasyon sa Pilipinas ug sa lain-laing bahin sa kalibutan ang ilang pagpasalamat, pag-ila ug pagsaludo kang Ka Joma sa iyahang nahimong tampos sa ilahang mga pakigbisog.

Gipasidunggan sa mga tagong organisasyon ug rebolusyonaryong alyado sa NDFP sama sa Liga ng Agham para sa Bayan (LAB), Christians for National Liberation, Katipunan ng mga Samahang Manggagawa, Makibaka ug uban pa. Nagpagawas usab og mga pamahayag ang mga pangrehiyong balangay sa NDFP ug ang mga Komite sa Partido sa mga rehiyon.

Gipaabot sa Komite Sentral sa Communist Party of India (Maoist) ang pakig-unong sa PKP ug pag-ila kang Ka Joma. Matud niini, "Daghan siya og sinulat sa mga ideolohikal nga hisgutanan nga labing mahinungdanon. Daghan kami og natun-an gikan dinhi." Gisaluduhan usab siya sa Marxist-Leninist Party of Germany (MLPD), ug sa Communist Party of Turkey-Marxist Leninist (TKP-ML) ug armadong pwersa niining TIKKO.

Gisaluduhan usab sa mga partido komunista, partidong pulitikal ug organisasyon gikan sa Norway, Turkey, Kurdistan, United States, Australia, Romania, Russia, Spain, Portugal, Sweden, England, Indonesia, Ireland, China, Palestine, Canada ug uban pang mga nasud.

Gisaluduhan usab siya sa International League of Peoples' Struggle, puluan ka mga balangay sa tibuok kalibutan ug ginsakpang organisasyon niini, nga iyang gipangulohan ug gitukod niadtong 2001. Giila usab siya sa daghang mga nag-impronta sa iyang mga libro ug sinulat.

Dili maihap nga mga organisasyong nasudnon-demokratiko ang mipadayag sa ilang pagsaludo kang Ka Joma. Gikan sa balangay sa mga organisasyon sa kabatan-onan, mga asosasyon sa kabus sa komunidad, mga mag-uuma sa kabukiran, kababayen-an, tawong-simbahan, mga mamumuo ug ilang unyon, ug daghan pang uban, usa ang singgit nila: Mabuhi si Ka Joma! Mabuhi ang handumanan ni Ka Joma! AB

Walay hunong-buto karong panahon sa pasko

Gianunsyo niadtong Disyembre 19 sa Komite Sentral sa Partido Komunista ng Pilipinas nga dili kini modeklara og hunong-buto karong panahon sa pasko. Matud sa Partido, "walay rason para modeklara og hunong-buto."

Nagapadayon ang mga operasyong militar ug pag-atake sa Armed Forces of the Philippines (AFP) sa daghang komunidad sa kabanikanhan. Daghang barangay ang gipailalum sa ilang paghari. Kaylap ang pagpang-abusong militar sa paglapas sa mga bata kang katungod sama sa pagbawal sa mga mag-uuma nga motrabaho sa ilahang mga umahan, iligal nga pagpang-utingkay sa mga kabalayan, iligal nga pagpang-aresto, tortyur, pagpamomba ug istraping, pagpanganyon sa mga umahan ug kasikbit nga kalasangan, pugas nga pagpasurrender ug daghan pang

uban. Sa desperasyon sa rehimeng Marcos ug armadong pwersa niini nga "dugmukon" ang rebolusyonaryong kalihukan, walay-puas ang paglapas niini sa mga tawhanong katungod ug internasyunal nga tawhanong balaod. Dili moubos sa 45 ang biktima sa pulitikal nga pagpamatay sa militar ug pulis sukad milingkud sa poder si Marcos Jr. Kapin 47,000 ang biktima sa mga paglapas sa tawhanong katungod. Sa ingon, gihatagan sa Partido og otoridad ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) nga maglunsad og mga taktikal nga opensiba sa umaabot

nga mga adlaw. Sumala sa Komite Sentral, "katungdanan sa BHB nga armadong panalipdan ang katawhan, mahimong karong panahon sa pasko, ug taliwala sa atong pagbangutan sa pagpanaw sa atong pinakaminahal nga si Ka Jose Maria Sison."

Gimandoan niini ang hukbong bayan pinaagi sa Nasudnong Kumand sa Operasyon ug mga Pangrehiyon ug Subrehiyong Kumand sa Operasyon nga aktibong suklaan ug pakyason ang kampanya sa armadong pagpanumpo sa AFP.

Mahimong mokonsentra og pwersa ang BHB aron ig-on ang nahimulag, huyang ug gikapoy nga mga tropa sa sundalo ug pulis ug silutan sila sa ilang nagkadaghang krimen sa katawhan. AB

Protesta sa unang Adlaw sa Tawhanong-Katungod ni Marcos Jr

Gisugat og mga protesta sa liboang mga Pilipino ang unang pagdumdum sa Internasyunal nga Adlaw sa Tawhanong-Katungod ilalum sa rehimeng Marcos Jr. Nagmartsa niadtong Disyembre 10 gikan sa Liwasang Bonifacio padulong sa Mendiolala sa Maynila ang liboan ka mga raliyista aron sawayon ug panubagon si Marcos Jr ug armadong pwersa sa estado sa daghang mga kalapasan sa tawhanong-katungod.

Sa pagpanguna sa Karapatan ug Bagong Alyansang Makabayan, nakalunsad og mga aktibidad ayha ug sa mismong adlaw sa Disyembre 10 sa daghang bahin sa Metro Manila. Gilunsad usab ang mga protesta ug panagtapok sa mga syudad sa Baguio, Naga, Legazpi, Sorsogon, Kalibo, Roxas, Iloilo, Bacolod, ug Davao. Aduna usay susamang mga aktibidad sa Ilocos Sur ug Ilocos Norte, La Union, Kalinga, ug Mt. Province. Nagtapok ang mga Pilipino sa United States, Canada, Europe, Hongkong ug Australia.

Sumala sa Karapatan, nagapadayon ang kultura sa kawalay pagtahud ilalum ni Marcos Jr. Gisaway sa grupo ang kampanyang kontra-insurhensya sa kabukiran nga miresulta sa kaylap nga pagbakwit, dislokasyon sa pangi-

nabuhian ug kinabuhi sa mag-uuma, mga iligal nga pagpang-aresto, pagpamomba ug istraping sa mga sibilang komunidad ug uban pa.

Gidala sa lain-laing mga sektor ang ilahang mga panawagan sa mga protesta ug aksyong masa. Singgit sa mga mamumuo: Makabuhi nga suhulan, pakigbisugan! Panawagan sa mga mamumuo sa panglawas, mga magtutudlo ug kawani sa gubyerno ang pagpataas sa ilang sweldo. Nakighiusa usab sa mga protesta ang kabatan-onan ug mga estudyante tawong-simbahan, kababayan-an, mga midya, mag-uuma ug uban pang demokratikong sektor.

Gikundena nila ang ayudang militar nga gihatag sa US sa rehimeng Marcos nga gigamit sa pagsumpo sa katawhan. AB

Kalasangan, nadaut sa pagpamomba sa AFP

Naglunsad og paturagas nga pagpamomba ang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa tunga sa kalasangan sa Mt. Hilong-hilong sa utlanang bahin sa Agusan del Sur, Agusan del Norte ug Surigao del Sur niadtong Nobyembre 30. Gikan sa alas-5:40 sa buntag hangtud alas-7 sa Nobyembre 30 gibombahan ang erya gamit ang unum ka dagkung bomba ug duha ka rocket.

Halos 100 ka mga kahoy ang nangadaut dinhi bunga sa pagpamomba. Nagbilin usab kini og dakung bangag sa yuta (crater) nga adunay giladmon nga taman sa tuhod ug hinungdan sa pagdahili sa yuta.

Ang nasangpit nga kabukiran usa sa mga nahabiling puy-anan sa Philippine Eagle ug daghang mga matang sa flora ug fauna.

Ang maayong dalan sa *dagyaw-alayon*

Kasagarang ginareklamo sa katawhan sa Barangay B, usa ka baryo sa Vi-sayas, ang pagpanakit sa ilang kalawasan, labina sa bagtak ug tiil. Tanya nila, gumikan kini sa kainit sa pagsakay sa motor sa taas nga pagbyahe sa humay ug uban pa nilang produkto padulong sa merkado. Dili kalikayan nga mabasa og tubig ang ilahang tiil tungod sa lubak-lubak nga dalan nga gakahimong gagmayng sapa kung ting-ulan.

Nasayod ang mga mag-uuma nga kini nga pagpanakit dili lamang hisgu-tanang medikal kundili sa pagpasagad sa dunot nga guberno nga ayuhon ang guba-gubang dalan padulong sa ilahang baryo. Naamgohan nilang gi-kurakot na ang milyun-milyong giga-hin kuno alang sa pagbutang og mga *far-to-market road* nga gipanghinam-bog sa AFP ug NTF-Elcac.

Sa usa ka konsultasyon, nadesi-syonan sa lokal nga asosasyon dinhi nga ayuhon ang ilahang dalan pi-naagi sa *dagyaw-alayon* (o pahina), usa ka tradisyunal nga porma sa mutwal nga pagtinabangay sa u-mahan sa mga kabus nga mag-uuma. Pipila lamang ang miapil sa sinugda-nan apan sa wala madugay nakita usab sa uban ang bentahe para niini. Miabot sa 60-120 ka tawo gikan sa upat sa unum ka sityo ang nagtampo og kusog-pamuo sa proyekto.

Nagtukod ang mga mag-uuma og mga tim aron siguruhon ang ma-tag katungdanan ug ang-ang sa pro-yekto. Sa matag lakang, gisiguro ni-lang nagaganar ang demokrasya, naproteksyunan ang mga trabaha-dor ug nagapabilin ang maayong re-lasyon sa matag usang nagasalmot sa *dagyaw-alayon*. Ginasisiguro sa ka-babayen-an, katambayayong ang mga bata sa baryo, nga adunay igong pagkaon ang mga nagpahina. Anaay tighimo og iskedyul sa mga tumatambong ug tigsiguro nga hap-say ang bahinay sa trabaho. Anaa usab sila'y gibutang nga grupo nga makig-istorya aron kuhaon ang su-porta sa mga mag-uumang mas ha-yahay sa kinabuhi. Anaa usay na-ngalap og rekursong alang sa proyekto.

Kausa sa isa ka semana ang pag-*dagyaw-alayon* alang sa pag-a-yo sa dalan. Mohunong lamang sila kung aduna silay daghang gimbuha-

ton sa uma o kung nagalunsad og pangyagaw nga operasyong kombatanang pasistang militar ug pulis. Gawas sa balong pagkaon, nagdala usab sila og himan sama sa pala, piku, sundang ug uban pa.

Napaduso sa mga mag-uuma sa mga upisyal sa barangay nga mogahin og bugas ug badyet pangsud-an alang sa mga nagatrabaho. Ang pipilang adunay lapad nga umahan mitampo og usa hangtud duha ka sakong humay. Naghatag usab og kwarta para sa bugas ug sud-an ang mga milabayng trak nga nagahakot og mga produktong agrikultural.

Kadaghanan sa kalalakin-ang anaa sa hustong pangedaron ang nagatrabaho sa dalan samtang ang bata ang nagasag-ub og ilimnong tubig ug uban pang gaang gimbuha-ton nga gisangon kanila. Ayha sila motrabaho, nagahisgot una sila aron hiusahan ang mga gimbuhaton sa maong adlaw. Subling maghisgot ang tanan pagkahuman sa trabaho aron maases ug makuha ang mga komentaryo.

Sa sugod, nagduha-duha ang pipila ka mag-uuma tungod kay basin atakehon sila sa pulis ug militar sa pagpaningkamot nilang ayuhon ang ilang panginabuhian. Apan napatig-

babawan nila ang kahadlok tungod nasayod silang walay iligal o krimi-nal sa ilahang ginabuhay. Nakiglam-bigit sila sa mga upisyal sa bara-ngay para siguruhong dili sila samukon. Sa ulahi, gilakip na usab sa pagbayanihan ang ubang proyektong imprastruktura sa barangay.

Nahimong inspirasyon ang nin-dot nga kasinatian sa Barangay B alang sa duha ka kasikbit nga bara-ngay. Sa Barangay A, giayo pinaagi sa *dagyaw-alayon* ang mga dalan para sa ilahang karuwahe, motorsiklo ug trak sa paghakot og mga humay, mais, tubo, pinya, gulay ug uban pang produkto. Napalihok ang 30 hangtud 40 ka tawo gikan sa tulo sa unum ka sityo. Kausa ka beses sa isa ka semana ang ilahang bayanihan.

Sa Barangay K, miapil ang 50 hangtud 80 ka tawo gikan sa upat ka sityo. Palay, mais, binggala ug uban pang lagutmon ang produkto sa barangay. Duha ka beses ginahimo ang *dagyaw-alayon*, nga kaniad-to ginahimo lamang sa mga umahan, apan karon gilakip na ang uban pang gimbuhaton.

Briktru sa mga mag-uuma ang pagkumbinsi sa mga mas taas nga saring nga mag-uuma nga mosalmot sa *dagyaw-alayon*. Ang kaniad-to halos walay tingog nga mga kabus ug ubos sa hatungang mag-uuma kalmado at kugihan karon sa pagpamahayag, ug nakabig ang suporta sa mas taas og hut-ong o saring nga sa sugod nagduha-duha pa.

AB

Hegemonya sa US sa mga ekonomiya sa Asia-Pacific

Kabahin sa militaristang Indo-Pacific Strategy sa imperyalismong US ang pagpakusog sa hegemonya niini sa mga ekonomiya sa alyado ug malakolonya niini sa Asia-Pacific. Alang niini, gilunsad ni US Pres. Joseph Biden ang Indo-Pacific Economic Framework for Prosperity (IPEFP) ayha ang tigum sa Quadrilateral Security Dialogue (US, Japan, Australia, India) sa Japan niadtong Mayo. Gipahigayon sa Australia ang unang panagtapok sa mga upisyal sa ekonomiya sa 14 ka ginsakpang nasud niini niadtong Disyembre 10-15.

Dayag nga tumong sa IPEFP nga kontrahon ang pagpatigbabaw sa imperyalistang China sa rehiyon. Gawas sa India ug US, tanang mga ginsakpan sa IPEFP membro usab sa Regional Comprehensive Economic Partnership (RCEP) ug adunay lig-ong pakigpamatigayon sa China. Buot sa US nga marendahan kini nga pamatigayon ug ilugon sa China ang mga bentahe niini sa kalibutanong pamatigayon, ilabina sa pagmanupaktura og *semiconductor*. Sa maong panahon usab, buot niining pahugton ang kontrol sa mga rekurso, merkado ug han-ukanan sa sobrang kapital sa Asia-Pacific.

Bisan og ginaduso kini isip "partnership" (o panag-ambitay) wala'y kalahian ang IPEFP sa gibuhian sa US nga Trans-Pacific Partnership ug ubang multilateral nga kasabutang miguba sa mga atrasado ug malakolonyang nasud ug nagpakubol sa ilahang paglambo. Ginatukmod niini ang mga nasud nga labaw pang abrehan ang ilang mga ekonomiya bugti sa limitadong kapital. Dugang usab kining instrumento sa US para ipahamtang ang mga palisiya ug prosesong pabor

sa mga kumpanya ug negosyong Amerikano sa rehiyunal nga merkado samtang ginapabiling sirado ang kagalingong ekonomiya.

Daghang nasud ang mialma sa mga palisiya sa IPEFP ug lakang sa US nga direktang nagalapas sa ilang ekonomikanhong soberenya. Bag-ohay pa lang gianunsyo sa US ang bag-ong mga restriksyon sa mga kumpanyang Amerikano sa pag-eksport og materyal nga may kalabutan sa produksyon sa mga *computer chip*. Gitukmod niini ang South Korea ug Singapore nga mopahamtang og susamang restriksyon. Sa maong nataran (pamatigayon) nagpahimangno na ang Indonesia, Thailand ug ang India nga dili sila mosugot nga gamiton ang IPEFP aron adunay nasud nga "mahimulag." Direkta silang nagdumili nga isakripisyo ang ilahang relasyon sa China.

Todong pagpakaitoy sa rehimeng Marcos

Dili susama sa mga nasud nga nagaduso sa independensya sa ekonomiya, naghinamhinam ang itoy nga gubyrno ni Marcos nga magpailalum

sa IPEFP. Nakatakdo dinhi ang palisiya sa rehimen nga "ablihan og hingpit ang pultahan" sa lokal nga ekonomiya sa langyawng pagpangawkaw bugto sa gamayng kapital ug bahin sa merkadong Amerikano.

Plano sa US nga tukouron ang upisina sa US Trade and Development Agency (USTDA) sa Metro Manila aron pakusgon ang kontrol niini sa mga palisiya ug proyektong pang-ekonomiya sa Asia-Pacific. Sa Pilipinas, pasayunon niini nga ahensya ang pagmonopolyo sa mga kumpanyang Amerikano sa bag-o lang giabrehang sektor sa pangpublikong yutilidad, telekomunikasyon, mga proyektong imprastruktura ug pang-enerhiya ug ekspansyon sa mga minahan ug komersyal nga plantasyon.

Lakip sa mga pondohan sa US ang duha ka magun-ubong proyekto nga gipanghinambog pa sa bise presidente niini nga si Kamala Harris niadtong mibisita siya sa nasud. Usa niini ang *geothermal project* sa Mt. Apo sa North Cotabato kung asa kasosyo sa USTDA ang Energy Development Corporation (EDC) sa pamilyang Aboitiz. Usa pa ang *nickel* ug *cobalt processing facility* kasosyo usab ang Eramen Minerals Inc. (EMI) sa Zambales.

Hataas ug madugoon ang nahimong pagsukol sa mga mag-uuma ug Lumad niini nga mga proyekto. Dislokasyon sa mga mag-uuma ug Lumad ug kadaut sa kinaiyahan ang gibunga sa duha ka proyekto. Iligal nga gitukod ang mga *geothermal plant* sa EDC sa yutang kabilin sa mga Manobo sa Mt. Apo, nga usa ka protektadong lugar. Kanhi na usab nga gisirad-an sa sa Department of Environment and Natural Resources ang mga operasyon sa EMI tungod sa makadaut nga epekto niini sa komunidad. Parehong sukwahi ang mga proyekto sa gipagarpar sa US nga "pagkaabunda" ug pag-amuma sa kinaiyahan nga kabahin sa "pagkontra sa *climate change*." AB

Aksyong punitibo sa Negros

DUHA KA TRAK sa dagkung kumprador ug agalong yutaan nga si Teotimo Ballesteros ang gisunog sa mga operatiba sa Bagong Hukbong Bayan-Northern Negros sa Sityo Proper, Barangay Tabun-ac, Toboso, Negros Occidental niadtong Disyembre 14, mga alas-9:30 sa buntag. Si Ballestero usa ka notoryus nga kontra-rebolusyonaryo ug landgrabber. Sa iyang kabangis, gwardyado sa mga bandidong grupo ug militar ang iyang mga katubhan. Gipondohan niya kini aron ipabilin ang iyang kontrol sa yutang iyang giilog gikan sa mga mag-uuma. Naila siya nga ubos kaayo magpasuhol ug mangtas sa iyang mga trabahante mao nang gikalipay pag-ayo sa mga tapasero ug mamumuong sa katubhan ang pagsilot kaniya.

Unum, gimasaker sa 7th IB sa Sultan Kudarat

Brutal nga gimasaker sa mga sundalo sa 7th IB ang lima ka Pulang manggugubat ug usa ka sibilyan sa Sityo Mugti, Brgy. Chua, Bagumbayan, Sultan Kudarat niadtong Nobyembre 23. Walay engkwentro nga nahitabo human nga midesisyon ang lima ka Pulang manggugubat nga dili na makigbayloay og buto tungod nalukong na sila samtang daghang sibilyan sa ilang palibot.

Pugos mang ipangulipas sa Armed Forces of the Philippines, dili nila matago ang labing bangis nga pagpatay ug pagpanamastamas sa 7th IB sa mga biktima nga silang Indot Dulunan (Ka Dennis), Sep Kasa (Ka Ho), Allan Dalimbang (Ka Durrán), Annabel Talon (Ka Elena), ug Ka Pogi ug sibilyang si Gerry Kasa.

Sumala sa mga nakakita sa mga patayng lawas, adunay mga timailhan nga gipasakitan ug dul-it nga gipamusil ang unum ka biktima. Lapas sa mga lagda sa gubat ang pagpatay sa mga kombatan nga misurender ug wala na sa kahimtang nga mosukol.

Pagpanganyon. Sa Buenavista, Agusan del Norte, tulo ka beses nga nang-istraping ug nanganyon ang 23rd IB sa tulo ka barangay niining ulahing kwarto sa 2022. Nagbunga kini og kaylap nga kaguliyang ug kalisang sa mga komunidad ug pagkadaut sa mga umahan. Nasamdan sa usa sa mga insidente si Juanito Junaldo, usa ka mag-uuma nga anaa sa iyahang umahan sa Barangay Lower Olave niadtong Disyembre 2. Niadtong Nobyembre 5, gipatay sa mga sundalo si Rene Villa ug gipagawas nga Pulang manggugubat nga nakalas sa usa ka hinimohimong engkwentro.

Pag-aresto. Walay mandamyento ug iligal nga giaresto sa wala na kaunipormeng ginsakpan sa 10th ID ang kabus nga mag-uuma ug drayber sa habal-habal nga si Danilo Antumikay niadtong Disyembre 10, ala-1 sa hapon. Gidagit si Antumikay sa Barangay Tugaya, Valencia City. Sa kahadlok nga adunay mahitabo kay Antumikay, mikuyog kaniya ang iyahang asawa ug ilahang dos anyos nga anak.

Atake sa pagpamahayag. Lainlaing pagkundera ang misugat sa desisyon sa usa ka korte sa Quezon City

niadtong Disyembre 12 nga "sad-an" ang manunulat nga si Frank Cimatu sa kasong *cyberlibel*. Sumala sa mga midya, gipalig-on sa maong hukum ang "chilling effect" nga ginaatubang sa mga midya sa nasud. Gipanawagan nila ang pagbasura sa mga balaod sa *libel* labina nga ginagamit lamang kini aron prisohon ang mga midya sa ginabutyag nilang hugawng pulitiko ug atakehon ang katungod sa gawasnong pamahayag.

Pugsanong pagpasurrender. Gikundera sa La Union Peace and Justice Advocates niadtong Disyembre 4 ang pugsanong "pagpasurrender" sa mga membro sa balaangay sa Timpuyog dagiti Marigrigat nga Umili iti Naguilian sa San Antonio ug balangay sa Timek ken Nannamma dagiti Babassit a Mangngalap iti La Union sa San Nicolas West sa Ago. Nahitabo ang mga insidente niadtong Nobyembre 26, kung diin gipugos sa mga pulis ang mga lider sa duha ka grupo nga magsumite og listahan sa ilahang mga ginsakpan ug mopirma sa mga dokumentong nag-ingon nga "giatras" nila ang ilahang suporta sa nahisgutang mga organisasyon.

Militarisasyon sa Mindoro. Gihatoh sa National Democratic Front-Mindoro ang 29 ka kasong paglapas sa tawhanong katungod sa 203rd IB-de sa Rical ug Calintaan sa Occidental Mindoro sa bulan sa Nobyembre.

Lakip dinhi ang 13 ka kasong pagkampo sa mga eskwelahan, simbahan ug *barangay hall*; pito ka kasong pagpangulata, upat ka kasong pagpanghulga, tulo ka kasong iligal nga pagpang-utinkay, duha ka kasong istraping, ug tig-isa ka kasong iligal nga pag-aresto ug detensyon, pugos pagpatahan ug ebakwasyon.

Sa laing bahin, temporaryong nakagawas si Elmer Forro, pangki-

natibuk-ang kalihim sa Bayan-Panay niadtong Disyembre 7 human mibayad og pyansa.

AB

Defend Louie Jalandoni.

Nagpiket atubangan sa DOJ sa Maynila niadtong Disyembre 9 ang grupong Defend Louie Jalandoni aron ibasura ang paglakip sa kanhing punong negosyador sa NDFP sa arbitrario ug walay basehang listahan sa mga "terrorista" sa Anti-Terrorism Council.

Black to Block MROTC.

Nagprotesta ang mga grupo sa kabatan-onan, nga nakasaninag itum, atubangan sa University of Sto. Tomas sa Maynila batok sa pag-apruba sa sugyot balaodnon nga NCSTP/MROTC niadtong hapon sa Disyembre 15. Nagprotesta usab sila atubangan sa Kongreso niadtong Disyembre 12 samtang ginapahigayon ang pagdungog sa balaodnon.

Protesta kontra Marcos sa Europe.

Nagpahigayon og mga protesta ang mga grupong migrante sa Europe niadtong Disyembre 14 ug 15 isip pagsugat kang Marcos Jr. Anaa siya niadto sa Belgium aron motambong sa pulong sa mga lider sa nasud gikan sa European Union ug ASEAN.

Barikada sa Bacolod.

Nagbarikada ang mga lumulupyong sa Purok Katilingban, Barangay Punta Taytay, Bacolod City para pugngan ang demolisyon sa 40 ka panimalay sa lugar. Iligal ang demolisyon labina kay dili ang tagiya sa yuta ang nagmando niini kundili ang miabang lamang.

Mga sugyot balaodnon MIF ug MROTC, giratsada sa Kongreso

Giratsada sa mga alipures sa rehimeng Marcos sa Ubos nga Kapunungan ang mga sugyot balaodnon nga Maharlika Investment Fund (MIF) ug Mandatory ROTC (giaprubahan isip National Citizens Service Training Program Act o NCSTP) sa ulahing adlaw sa Kongreso alang niining tuiga niadtong Disyembre 15. Gipamubo ang proseso sa "deliberasyon" human kini gihimong mga prayoridad ni Ferdinand Marcos Jr. Wala kiniiy katugbang nga mga balaodnon sa Senado.

Gihikyad sa mga paryente ni Marcos Jr (anak, ig-agaw ug iyang asawa) ang sugyot balaodnon aron mugnaon ang MIF (House Bill 6398) niadtong Nobyembre 28. Suportado kini sa mga "tigdumala sa ekonomiya" sa rehimen. Giulan og pagsaway ang sugyot balaodnon tungod sa plano niining gamiton isip paunang pondo ang gihaguang pensyon nga nakatagana sa GSIS ug SSS. Nag-una sa pagbabag ang mga mamumuo ug empleyado ug ilahang mga representante sa Kongreso. Mialma usab ang mga akademiko, ug bisan ang mga neoliberal nga ekonomista ug negosyante.

Nasayod ang tanan nga mahimong atabay lamang sa korapsyon sa pamilyang Marcos, ilahang mga kroning negosyante ug mga alipures sa Kongreso ang MIF. Nailhan ang mga Marcos sa tibuok kalibutan isip mga tigpangawkaw ug kawatan sa pondo sa katawhan. Naglaway-laway kini sa paunang giban-banang pondo nga ₱275 bilyong pasiunang pondo ug ₱618 bilyon nga mahimong maangkon niini sa mosunod nga mga tuig.

Tungod sa mga pagsaway, gitangtang sa listahan sa tinubdan sa pondo ang GSIS ug SSS, ug ang nahabilin mao ang ₱110 bilyon nga ku-

haon sa Landbank of the Philippines ug Development Bank of the Philippines. Gibalita usab nga ibaligya sa rehimen ang walo ka pangpublikong kabtangan, lakip ang Basay Mining nga adunay reserbang mineral nga nagbalar og ₱102.8 bilyon. Plano usab niining solohon ang kita sa mga kasino, haywey ug tugpahanan.

Tin-aw nga walay "sobrang pondo" ang Pilipinas. Makasaysayanon ang kataas sa alkansi niini sa pinansya ug nagtabunok ang utang niini. Gipunting bisan sa mga neoliberalista nga walay nagtunhay nga mga kundisyon sa kalibutan aron molambo kini. Ang tinuod, nangalugi ang mga "sovereign wealth fund" bisan sa nasud nga adunay "sobrang pondo" sama sa Taiwan, Singapore ug Norway tungod sa grabeng krisis nga mihampak sa kalibutanong sistema sa kapitalismo.

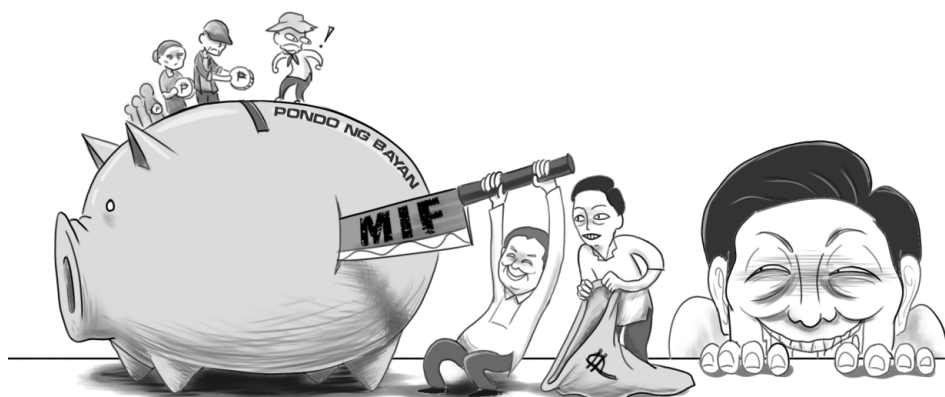
Sa Pilipinas, nahimong kapulong sa korapsyon ang mga "sovereign fund" ug susamang pondo. Lakip dinhi ang mga pondong gimugna sa amahan ni Marcos Jr sa dekada 1970 nga nahimong huthutanan sa iyang pamilya ug kroni. Usa ka pananglitan niini ang *coco levy fund* nga gitukod aron pugsanong kolektahon ang gamayng kita sa

gagmayng mag-uuma sa lubi. Sa laing nasud, bag-ohay lang nga gi-hukmang sad-an sa korapsyon ug *money laundering* ang *prime minister* sa Malaysia tungod sa paggamit niya sa *sovereign fund* sa nasud isip personal nga bangko.

Apan bungol sa tanang mga pagbabag dinhi, giaprubahan ang sugyot balaodnon sa botong 279-6 human lamang ang 18 ka adlaw. Gawas sa tulo ka representante ilalum sa Makabayan, duha pa ka kongresista gikan sa Bicol ug isa gikan sa Basilan ang mibotar batok niini.

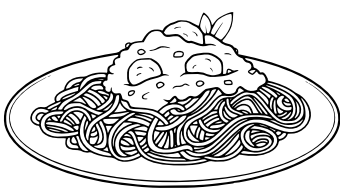
Dungan nga giaprubahan sa parehong adlaw ang NCSTP (House Bill 6486) nga natibuok human gikonsolidado ang 27 ka bulag-bulag nga sugyot balaodnon aron ibalik ang pinugos nga pagbansay-militar sa kabatan-onan (Reserved Officers Training Course o ROTC.) Sumala sa mga grupo sa kabatan-onan, aduna kiniiy mas bangis nga probisyon kumpara sa unang mga sugyot balaodnon nga ilang gibabagan. Direktang dumalahan sa pasistang Armed Forces of the Philippines ang mga pagbansay, nga mahimong molungtad og duha ka tuig. Ginaduso niini ang militarisasyon sa mga eskwelahan, sukwahi sa pang-akademikong kagawasan. Paglapas usab kini sa mga katungod sa estudyante, nga pugsong mobansay bisan og wala pa sila sa hustong edad. Sumala sa mga estudyante, perwisyo ug paantus lamang ang NCSTP/MROTC tungod sa dugang matrikula ug gamit.

Gawas sa duha ka sugyot balaodnon, nakahan-ay sa Kongreso ang walo ka sugyot balaodnon sa pag-usab sa konstitusyon pinaagi sa pagpatawag og Constitutional Convention. Laraw niining usaban ang langyawng pagpanag-iya sa lokal nga mga negosyo. Tungod sa abtik nga pagbantay sa oposisyon, nasibog sa Enero 26, 2023 ang mosunod nga pagdungog para niini. **AB**

₱2,458

presyo sa pagkaong pang-**noche buena** karong tuig, mas taas og 25.7% kumpara niadtong 2021 ug layo sa **₱500** nga pugos nga ginapaigoan sa 5-katawong pamilya.

Gikan sa: *Noche Buena Price Index, Department of Trade and Industry*

36.7%

lamang sa mga Pilipino ang nakatagamtam katilingbanong proteksyon o benepisyo.

Gikan sa: *World Protection Report 2020-2022, International Labor Organization*

₱5.268T

nasudnong badyet alang sa 2023 nga giaprubahan nga halos walay gitandog sa orihinal nga mga alokasyon, lakip ang pondong pang-*intelligence* ug *confidential* (o sekreto) nga gamit.

51%

o 316,405 ka Pilipinong **nars** ang nagtrabaho sa ubang nasud tungod sa kawad-on sa lokal nga trabaho, ubos kaayong suhulan, kulang nga benepisyo ug dili makitawhanong mga kundisyon sa pamuo.

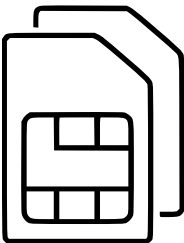
drayber sa trak sa South Korea ang 3-ka-semanang **nagwelga** aron manawagan og dugang-suhulan ug mas maayong mga kundisyon sa trabaho.

₱1.4M

sobra-sobrang pyansa nga gitakda sa korte alang sa temporaryong pagbuhi sa mga aktibistang silang **Reina Mae Nasino, Ram Bautista** ug **Alma Moran**.

82%

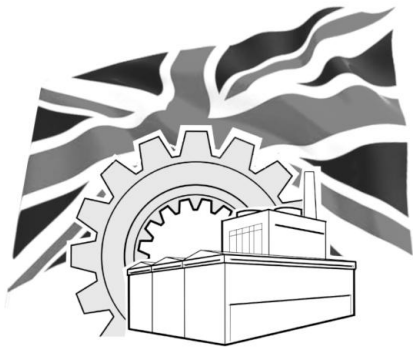

o 131 milyon sa 158.6 milyong aktibong **SIM card** ang *prepaid* o dili rehistrado ug gikabalak-ang maputlan og serbisyo oras nga ipatuman ang **SIM Card Registration** sa Disyembre 27 kung dili mairehistro.

25,000

Gatasan ka libong mamumuo sa UK, naglunsad og mga welga sa pasko

Gikasa karong Disyembre sa mga unyong mamumuo sa lain-laing sektor sa United Kingdom (UK) ang tagsa-tagsa nilang mga welga alang sa disen-teng suhulan ug makitawhanong mga kundisyon sa pamuo. Gibanabanang mokabat sa 500,000 hangtud usa ka milyong mamumuo ang magwelga hang-tud sa katapusan niining tuig. Kabahin ang maong mga welga sa pag-ulbo sa mga pakigbisog sa mga mamumuo sa nasud gikan pa niadtong Hunyo. Matud sa The Guardian, anaa sa 1.1 milyong *workdays* na ang nawala sa tunga-tunga sa Hunyo ug Oktubre tungod sa mga protesta sa mga mamumuo.

Niadtong Disyembre 13, gilun-sad sa 40,000 ka myembro sa Na-tional Union of Rail, Maritime and Transport Workers (RMT) ang ilang welga batok sa ubos kaayong suhu-lan. Gibasura sa mga mamumuo sa riles ang tanyag sa mga kumpanya nga 5% nga dugang-suhulan alang sa 2022 ug 4% alang sa 2023. Gita-wag nilag “substandard” ang tan-yag, ilabina atubangan sa pagsaka sa gasto sa panimuyo sa nasud.

Ginapagana sa RMT ang 14 ka kumpanyang nagpadagan sa mga tren. Gilunsad nila ang unang bwelo sa welga niadtong Disyembre 13 ug 14, ug ang ikaduhang bwelo niadtong Disyembre 16 ug 17. Ipadayon nila

ang mga protesta hangtud sa 2023.

Niadtong Disyembre 15, gilun-sad sa 100,000 ka nars sa England, Wales ug Northern Ireland ang ki-naunhang nasudnong welga sa mga nars sa UK. Pangayo sa Royal Colle-ge of Nurses ang 19% nga umento ug dugang nga mga nars sa mga os-pital aron masiguro ang kaluwasan sa mga pasyente. Kabahin sila sa sistema sa pangpublikong pangla-was (National Health Services o NHS) nga pipila ka tuig nang nag-antus sa ubos nga suhulan, sobra-sobrang trabaho ug dili igong sub-sidyo gikan sa estado. Usa pa ka 24-oras nga welga ang gilunsad niad-tong Disyembre 20.

Katambayayong sa mga nars ang 10,000 ka drayber sa ambu-lansya, paramedik ug uban pang mamumuo sa emerhensiya, nga na-katakadang magwelga sa Disyembre 21 ug 28. Gibatukan nila ang pag-balibad sa NHS nga ihatag ang 4% dugang-suhulan nga giaprubahan na sa ilang gubyerno.

Sa wala pa ang Disyembre, naglunsad na ang mga mamumuo sa Royal Mail (koreyo) ug Univer-sity and College Union (mga mag-tutudlo ug ubang istap akademiko) nga nagrepresentar sa 150 ka uni-versidad sa mga piket ug welga. Niadtong Disyembre 5, nagwelga ang 1,000 ka gwardya sa mga bangko ug institusyon sa pinansya.

Sa Scotland, nagkasa og 2-ka-adlaw nga welga ang Scottish Secondary Teachers Association ug uban pang unyon sa mga magtu-tudlo. Sa London, andam magwelga ang 2,000 ka drayber sa *bus* tu-ngod sa padayong pagdumili sa ilang mga kumpanya alang sa mas makiangayong dugang-suhulan.

Sa milabayng dekada, halos wa-la, ug kung aduna man, labing gamay ang gisaka sa suhulan sa mga ma-mumuo sa UK. Kini samtang padayon ang pagsaka sa ilang gasto sa paba-lay ug mga serbisyo ug presyo sa mga palaliton. Niadtong Abril, mi-hagba og 3% ang tinuod nga bili sa ilang mga suhulan tungod sa 10.1% implasyon. Labaw pa kining mihagba pagsugod sa Oktubre kung asa nare-kord ang 11.1% nga tantos sa impla-syon. Nabalaka ang mga ekonomista sa nasud nga mosirit pa kini ngadto 18% sa mosunod nga tuig.

AB

Makighiusa sa katawhan sa Peru, panawagan sa ILPS

DUHA KA SEMANA nang nagaprotesta ang katawhan sa Peru batok sa "kudeta sa parlamento" nga nagpalagpot sa gibotong presidente sa nasud nga si Pedro Castillo niadtong Disyembre 7. Gi-*impeach* sa pwesto si Castillo sa usa ka "maki-Tuong" Kongreso. Ang mga protes-ta gipangunahan sa mga unyong agraryo, mga kalihukan sa mag-uu-ma, lumad ug uban pang demokratikong sektor. Gipanawagan nila nga ibalik sa pwesto si Castillo, lusawon ang Kongreso ug tukuron ang Constituent Assembly aron tibuk-on ang bag-ong konstitusyon. Hing-pit nilang gisalikway ang kasamtangang konstitusyon nga nakagam-balay sa neoliberalismo.

Atubangan niini, nanawagan ang komite sa International League of People's Struggles para sa Latin America ug sa Carribean sa ta-nang mga anti-imperyalistang pwersang demokratiko sa rehiyon nga makighiusa ug duyog nga mag-alsa kauban ang mga mamumuo ug ka-tawhan sa Peru. Giaghat niini ang katawhan nga "mosunod sa mga tunob sa nagaalsa nang mga katawhan sa rehiyon," sama sa Argenti-na, Chile, Ecuador ug Colombia. Sa ingon niini gisulayan sa katawhan nga "patigbabawan ang mga limitasyon sa gitawag nga popular ug maki-Walhong gubyerno nga malampusong banggaon ang mga plano sa nagharing hut-ong, ug hatagag-dalan ang nasudnon ug katilingba-nong paglingkawas sa atong mga nasud."